

Vanematel napib laste jaoks aega

Vanematel jääb täna kiirenenud elutempo tõttu laste tarvis vähem aega kui viis aastat tagasi. Mure laste heaolu pärast, kelle vanematel on palju tööd ja raha, kuid vähe aega, on Eestis ja mujalgi Euroopas sünnitanud kahtlust, kas on õige emasid palgatööle julgustada.

Eesti Argielu'98 küsitlusele vastanud isadest tunnistasid pooled, et pühendavad oma lastele vähem aega kui vaja. Seda on sunnitud korvama emad, kellest enamik üritab lastele piisavalt aega võtta.

Reeglina suudavadki naised pere ja kutsetööd sujuvalt ühendada, kuigi kaks eesti naist viiest tunnistas, et see on raske. Sellegipoolest arvustatakse väikelaste emasid, kes jätkavad tömahukates ja vastutusrikastes ametites. Nende südametunnistusele koputavad ka uurimused, mis rõhutavad, et just ema peaks lapse huvides esimesed aastad kodus olema. Kõrvale jäetakse teist niisama palju uurimusi, mis väidavad, et hoopis töötavate emade lapsed on ärksamad.

Paljude laste elujärg oleks kehvem, kui nende mõlemad vanemad ei töötaks. Ent raha ei ole kaugelt ainus põhjus, miks naised end väljaspool kodu teostavad. Enamik neist ei soovi teha sundvalikut: karjäär või kodu.

Eesti kolmeaastane lapsehoolduspuhkus ja seadusega tagatud töökoht on Euroopa mõistes suuremeelne. Ent see ei aita naiseid emasid, aga miks mitte ka isasid, kes tahavad ühtaegu lapsi kasvatada ja tööl käia.

” Paljude laste elujärg oleks kehvem, kui nende mõlemad vanemad ei töötaks.

Kahte eluvaldkonda õnnestuks valutumalt ühendada, kui meie töökultuur oleks peresõbralikum.

Argielu Eestis '98 küsitlusele vastanud naistest pooled soovisid töötada osalise koormusega. Paraku on selliseid töökohti vähe. Balti tööelubaromeetrist '99 nähtub, et pigem on meil hinnatud ületunnitöö – kolmandik eestlastest teeb pikemaid kui 50-tunniseid töönädalaid.

Töökultuur, mis ei väärtusta pere vajadusi, pingestab paratamatult peresuhteid. Äärmuslikuks kinnituseks on Sõnumilehe hiljutine seisukoht: kui naisel õnnestub väikese lapse kõrvalt karjääri teha, on tal lodev tööandja. Lodevuses süüdistatakse riiki ja kohalikku omavalitsust, kes näiteks Lääne-Euroopa tava kohaselt püüabki peresõbraliku töökorraldusega erasektori le eeskuju anda.

Etteheidete tegemise asemel tuleks peresõbralikke tööandjaid tunnustada ning mõlemat vanemat kodu ja karjääri ühendamisel toetada. Nii saaksid ema ja isa oma lastele rohkem ja kvaliteetsemat aega pühendada, ilma et pere aineeline olukord halveneks. Tööandja hoiaks aga kokku kulutusi uute töötajate värbamiseks ja väljaõpetamiseks. Parematest peresuhetest ja elukvaliteedist võidaksid mitte ainult naised ja lapsed, vaid meie kõik.